

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 19 Września v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 13 września.
(z Gazety Sanktpetersburskiej.)

Ukaz Rządzącemu Senatowi.

Dla przecięcia szkodliwych działań epidemicy choroby Cholery, która się zjawia w niektórych miejscach NASZEGO PAŃSTWA, uznaliśmy za potrzebną wysłać Ministra spraw wewnętrznych, Naszego Jenerała-adjutanta Hrabie Zakrewskiego, upełnomocniwszy go, do przedsiębrania skutecznych środków i działania ku przecięciu tej zarazy i ku podaniu, dotkniętym nią, wszystkich sposobów leczenia. Po dopełnieniu zaś tego polecenia, i po powrocie tu, weyść mu w obowiązki Ministra spraw wewnętrznych; a przez czas tej jego nieobecności, zarząd tego Ministerium poruczamy Członkowi Rady Państwa, Rzeczywistemu Radcy Tajnemu Engelowi.

Na autentyku własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano: NIKOLEAJ.

St. Petersburg
4 września 1830 r.

„Hrabio Arseniuszu Andrzejewiczu! Doświadczona gorliwość Wasza o dobro Państwa, i szczególna ufność Moja ku Wam, pobudziła Mnie włożyć na Was poruczenie, przy ważności swojej, mające bezpośredni związek z teraźniejszym Waszym urzędem.

„Choroba, znaioma pod imieniem Cholera morbus, która się w połowie czerwca roku teraźniejszego zjawia w pogranicznych z Persją prowincjach naszych, przy wszystkich środkach i staraniach, z boleścią Moją, rozszerzyła się po obu stronach Kaukazu, w guberniach astrachańskiej, orenburskiej i saratowskiej, oraz w ziemi Wojska-Dońskiego.

Znaydując potrzebną, iżby wszystkie sposoby do zatamowania tej klęski pochodziły od iednej władzy, ażeby mogły być stanowczemi, upoważniam Was, wzięwszy pod swoje Główne Naczelnictwo ustanowioną w tym celu Kommissyą Centralną, działać z zupełną władzą, i przedsiębrać stanowcze środki, iakich tylko wymagać będą okoliczności i potrzeba. W tym względzie, chociażby WPan powinien być trzymać się wydanych dla pomienioney Kommissyi prawideł; iednak zostawię WPanu, w zdarzeniu konieczney potrzeby, odmieniać je, i przywodzić do wykonania, donosić Mi o tém.

„Tym końcem zaleca się wszystkim wojskowym: lądowym i morskim Zwierzchnościom, w pomienionych i graniczących z niemi miejscach, ażeby zapotrzebowania Wasze wypełniały iak najściśley: Cywilnym zaś Gubernatorom, Wy, z urzędu Ministra spraw wewnętrznych, dacie należyte względem tego zalecenia; a Jenerałowi Marszałkowi Polnemu Hrabu Paskiewiczowi, nie zaniechacie wszelkiemi sposobami dopomagać, dla przecięcia zarazy w prowincjach Zakaukaskich.

„O wszystkich Waszych działaniach, i o stanie zdrowia, w miejscach zaiętych Cholera, a powierzących się Waszej pieczy, poruczam Wam donosić Mi co tydzień; za ustaniem zaś tej zarazy prosić Moiego rozwiązania względem powrotu do S. Petersburga; poczem macie weyść w obowiązki Ministra spraw wewnętrznych. Na czas zaś oddalenia się Waszego ze stolicy, zarząd Ministerium polecam Członkowi Rady Państwa, Rze-

czywistemu Radcy Tajnemu Engelowi. Obowiązek zaś finladzkiego Jenerał-Gubernatora i Dowódcy oddzielnego korpusu finladzkiego, zostawiam przy Was na tej samej osnowie, iak to było uczyniono przy uwolnieniu Was na urlop, iako Ministra spraw wewnętrznych, w przeszłym 1829 roku.

„Udzielając Wam całą tę ufność Moją, zostaję w pewney nadziei, że Wasze doświadczenie, czynność i gorliwość, w zupełności usprawiedliwią Moje oczekiwania.

Zresztą zostaję ku Wam zawsze przychylnym.

Na autentyku własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOLEAJ.

St. Petersburg d.
4 września 1830 r.

O środkach do zatamowania Cholery.

Z asypoddanieyszych doniesień WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI wiadomo, że choroba epidemiczna, Cholera, w roku teraźniejszym, weszła do granic Rosyi, z miast Perskich: Retta, Zinzilacha i Taurysu. W połowie czerwca początkowie zjawia się ona w prowincyi Szyrwańskiej i Saljańskich przemysłach. Ztamąd stopniami się rozszerzała po Bakińskiej i Kubińskiej prowincjach, Chanstwie Tałyszynskiem, Derbencie, prowincyi Szachinńskiej i powiecie Elizawetopolskim. We wszystkich tych miejscach do dnia 21 lipca było chorych na nią 4,557 osob, z których powróciło do zdrowia 2,447, umarło 1,653, zostało chorych 457. Z okręgu Elizawetopolskiego wzięta ona kierunek w górę biegu rzeki Kur, a 27 lipca ukazała się w okolicach Tyflisu; zaś od 31 lipca do 6 sierpnia, umarło z niej w tém miesiącu 238 osob.

Drugi iey kierunek od Saljanu ponad morzem Kaspijskiem i w górę Wolgi. Na tej drodze 4 lipca ukazała się ta choroba około Sedlistowa; a 19 w Astrachaniu, gdzie w przeciągu dziesięciu dni zachorowało 1,229 osob, z których 433 umarło, a dalsi zostali chorymi. Potem, o iey grassowaniu, szczegółowych wiadomości nie otrzymano; ale Senator Lawrow, pod 7 sierpnia, pisze, że codziennie prawie więcey sta osób umiera. Idąc daley, d. 4 sierpnia pokazała się w Carycynie, a 8 w Saratowie, gdzie we trzech dniach umarło 37 osob.

Nadto, zgubne skutki Cholery okazały się w obwodzie Kaukaskim po obu stronach Tereku, w Kizlarze, i ponad rzeką Kumą. We wszystkich tych miejscach, od 20 lipca do 9 sierpnia wygubiła ona 268 osob. W ziemi Dońskich Kozaków pokazała się w stancyi Kaczalińskiej, nad rzeką Donem, gdzie wedwóch dniach zabrała 9 osob. Nakoniec od Gubernatora Woiennego Orenburskiego otrzymano doniesienie, iż zaraza ta nanowo do tamtejszego przedarła się kraiu, zjawivszy się w Gurjewie i Uralsku.

Ministerium spraw wewnętrznych, za otrzymaniem każdego doniesienia o tej zarazie, spieszenie starało się podać zależące od niego sposoby do iey przecięcia w miejscach zjawienia się. Tym końcem wysłało do Saratowa, Astrachania, kraiu Zakaukaskiego, do Naczelnego Atamana Wojska Dońskiego, do Naczelnika obwodu Kaukaskiego i do Orenburskiego Woiennego Gubernatora, pewną liczbę drukowanych exemplarzy wydanej przez Radę Medyczną instrukcyi, o leczeniu Cholery, i o środkach uchronienia się od niej; po-

stani są do Astrachania i Saratowa medycy, ku pomocy miejscowym lekarzom; osadzono medyczne wakanse w kraju Zakaukaskim, pomimo tego, że ze strony Woyskowej Zwierzchności wysłano tam pewną liczbę lekarzy i felczerów; a żeby nie doznać niedostatku tych medykamentów, które, podług czynionych doświadczeń, szczególniej działają przeciw *Cholerze*, wysłano je przez umyślnego w dostatecznej ilości, nie tylko do Saratowskiej i Astrachańskiej, ale i do graniczących z niemi gubernii, ażeby w zdarzeniu zjawienia się tam zgubnej epidemii, mieć wszystkie sposoby do oparcia się iey działaniom.

Względnie policyjnych środków, do rozrządzeń działania przeciw tej chorobie, także przesłane są miejscowym Zwierzchnościom instrukcye, oparte, częścią na postrzeżeniach, otrzymanych z doświadczeń roku przeszłego przy wyłączeniu *Cholery* w gubernii Orenburskiej, a częścią opartych na postanowieniach Komitetu Ministrów, które zasłużyły na Naywyższe potwierdzenie.

Nakoniec, na przedstawione w tej rzeczy do Naywyższej uwagi nypoddańsze przetożenia, *WASZEY CESARSKIEY MOŚCI* podobało się byto rozkazać: a) znajdującemu się w Astrachaniu Senatorowi *Ławrowemu*, działać tam z zupełną władzą iego urzędu, ku zatamowaniu *Cholery*; i ku pomocy iemu przeznaczyć adjutanta bokuwego *Kokoszkiną*; b) znajdującym się w Gruzji Senatorom *Miecznikowemu* i Hrabi *Kutajrowemu*, ażeby dopomagały miejscowe Zwierzchności do przecięcia zarazy; c) Orenburskiemu Wojskowemu Gubernatorowi Hrabi *Suchtelenowi* szczególniej mieć staranie około uśmierzania tej choroby; dla czego ku pomocy iemu naznaczony adjutant bokuwy *Łaczinow*; i d) dla nieustannego działania w tych poleceniach Senatorowi *Ławrowemu* i Hrabi *Suchtelenowi* wydać dostateczne summy pieniężne.

Tym sposobem, ze strony Rządu przedsięwzięte są wszystkie środki policyjne i lekarskie dla uchronienia pomyślności narodowej.

Ale pomimo to wszystko, zaraza *Cholera* pożarła już mnóstwo ludu, a szybkie rozszerzenie się iey w różnych kierunkach grozi dalszemi klęskami. Chociaż samemi doświadczeniami przekonano się, że choroba ta nie jest epidemiczną, i nie udziela się podobnie, jak czuma, przez dotykanie się chorych albo rzeczy przy nich będących; jednakże działania iey nie mniej są zgubne, a rozszerzanie się w powietrzu daleko bystrzejsze. Prawdziwe iey charaktery nie dość jeszcze są znane oświeconey Europie; a zatem same nawet wnioski Medyków, o sposobach leczenia, nie zgadzające się w zdaniach, zdają się być więcej teoretycznymi czyli analogicznymi, niżli pewnymi. Trzeba zatem, mieć pewną liczbę doświadczeń na chorych, odkryć początek i biegich cierpień, dać wskazywaną postrzeżeniami pomoc, i uważać ich skutek. Może być, że przy takich obserwacjach z doświadczeniami, wszystkie wydane dotąd medyczne instrukcye, okażą się, albo niedostatecznymi, albo potrzebnymi zupełnej odmiany w systemacie leczenia.

Chociaż upelnomocnieni Senatorowie i inni miejscowi Zwierzchnicy, bez wątpienia, nie spuszcza z uwagi niczego takiego, co im od Ministerjum wskazano, i co się zdarzy w miejscowych okolicznościach, do ięcia się środków lekarskich i ochraniających; za każdym atoli nowym wydarzeniem, również, iak i w niedostatku medyków, albo materyałów lekarskich, albo w zdarzeniu innych iakich przeszkod i trudności, będą się oni udawali do St-Petersburga prosząc o rozwiązanie, a tymczasem zaraza, nie zatrzymując się w swym postępie, rozprzestrzeni zgubne swa działania coraz daley a daley.

Senator *Ławrow*, kierując w Astrachaniu, gdzie zaraza w mocnym stopniu grassuje, nie może działać skutecznie w całej przetrzeni gubernii astrachańskiej. Podobnież, Główny naczelniostwo mający w kraju zakaukaskim, i Hrabia *Suchtelen* w Orenburgu, będąc jeden od drugiego dale-

ko, wszyscy spólnie nie mogą zgodzić się w iedności sposobów i środków ku oparciu się śmiertelnemu potokowi i zatrzymaniu zgubnego iego biegu. Daleka zaś odległość stolicy, iako źródła wszystkich rozstrzygnięć i podania potrzebnych środków, przy naywiększej gorliwości o dobro publiczne, sama przez się staie na zawadzie do oparcia się złemu w samym początku.

Choroba *Cholera* w naszej oyczyźnie iest zjawienie się niezwyčajne; zatem i środki do iey oparcia się, powinny wychadzić z porządku ogólnego.

Z tych uwag, sądziłbym za nader pożyteczną ustanowić Kommissyą Centralną, dla zatamowania *Cholery*, na osnowie następującej:

1) Naczelnikiem tej Kommissyi, z wyboru *WASZEY CESARSKIEY MOŚCI*, naznaczyć Jenerała lub Senatora, umocowawszy go do działania, stosownie do okoliczności, i czynić stanowcze rozporządzenia, iakich tylko wymaga potrzeba, ku wyłączeniu *Cholery*, i do uspokojenia mieszkańców, w tych miejscach, gdzie się ona znajduje.

2) Wojskowym i Cywilnym Zwierzchnościom, gubernii saratowskiej i astrachańskiej, Naczelnikowi obwodu kaukaskiego, Naczelnemu Atamanowi Woyska Dońskiego, również, iak i graniczącym z temi miejscami Gubernatoróm, przepisać, ażeby zapotrzebowania tego Naczelnika wypełniali bez naymniejszej zwłoki, i o każdym ukazaniu się lub działaniach *Cholery* niezwłocznie mu donosili, i postępowali podług iego rozporządzeń.

3) Główno-zarządzającemu w Gruzji, Orenburskiemu Wojskowemu Gubernatorowi i Senatorowi *Ławrowemu*, rozpocząć z nim komunikacye, o działaniu *Cholery* w prowincyach Zakaukaskich, w Astrachaniu i w gubernii Orenburskiej, o środkach, przedsięwziętych przez nich do iey zatrzymania, i o środkach ze skutkiem działających w leczeniu chorych. Takież wiadomości osobom tym obowiązany dostarczać i Naczelnik Kommissyi, podług działań iego w innych miejscach, objętych zarazą. A nadto obowiązany iest zadosyć czynić ich zapotrzebowaniom, dostarczając potrzebnych medykamentów, a w zdarzeniu możliwości, wysłaniem do nich urzędników medycznych.

4) Przy Naczelniku Kommissyi ustanowić *Radę Medyczną*, z urzędników medycznych wiedzy Woyskowej i Cywilney, złożoną nie mniej, iak ze czterech członków, podług własnego iego wyboru, i do składu Kommissyi naznaczyć osobny *Fakultet Medyków*, dla zatamowania *Cholery*. (d. c. n.)

— Podług ostatnich wiadomości z Astrachania, spustoszenia, czynione przez *Cholere*, dzięki Naywyższemu, już ustały.

— Z zadowoleniem uwiadamy naszych czytelników, że od kilku już dni znajduje się w pórząd nas Bohater Nawaryński, Admirał Angielski, Sir Edward *Codrington*. Publiczność nasza ze szczególniejszym uczestnictwem uważała tego znamenitego wojownika na koncercie *Panny Sonntag* d. 8 t. m. (G.S.P.)

— Piszą z Moskwy, że Jego Cesarska Wysockość, *WIELKI XIĄŻĘ MICHAŁ PAWŁOWICZ*, skończywszy kurs tamtejszych wód mineralnych sztucznych, w pożądanym stanie zdrowia, raczył wyiechać do St-Petersburga, d. 29 sierpnia wieczorem.

— Przez naywyższy dyplomata pod dniem 4 września, ienerał-major, ienerał-intendent floty, *Gotownin*, mianowany kawalerem orderu *S. Anny* 1szej klasy. (R.I.)

— Przez naywyższy ukaz do Rządzącego Senatowi, pod dniem 5 sierpnia, rady stanu, *Giewliczowi*, wice-gubernatorowi astrachańskiemu, rozkazano sprawować obowiązki tamiecznego gubernatora cywilnego.

— Cesarz Jegomość w obwodzie kaukaskim i guberniach, gdzie się *cholera morbus* znajduje, nabor rekrucki odłożyć rozkazem do zupełnego tej choroby uśmierzenia. (G.S.)

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 22 września.

Najjaśniejszy PAN ozdobił raczył medalem z napisem: *za uratowanie ginących*, Adama Łaszczę, sługę mieyskiego w *Latowiczu*, który uratował życie Woyciechowi *Bielskiemu*, tonącemu w rzece *Swidrze*.

— *Hernani* czyli *Honor Kastylski*, dramat *Wiktora Hugo*, wytłumaczony na język polski przez *S. B.*, opuścił już prasę w drukarni *Puławskiej*, i sprzedaje się po wszystkich księgarniach. (G.W.)

— Jedno-tomowe paryżkie wydanie dzieł *Kracickiego*, znaczny znajduje tu pokup.

— Odbyt na wexle zagraniczne w upływającym tygodniu był bardzo znaczący, do czego przyczynili się najwięcej kupcy, wyjeżdżający na iarmark lipski, którzy mieli potrzebę zaopatrzenia się w wexle do robienia tam interessow. Ta okoliczność wpłynęła nawet na podniesienie się cokolwiek ich ceny; przy końcu tygodnia do zbycia mało ich na placu pozostało.

Listy zastawne, wielu miały kupujących z przyczyny zbliżającego się losowania.

W obligacjach udziałowych na późniejszą dostawę odbyło się dosyć interessow; lecz więcej się okazało chcących kupować, niż sprzedających.

— W Galicyi zboże a szczególniej żyto znacznie zdrożało, z powodu lichego urodzaju w tym roku.

— Rada administracyjna Królestwa, zatwierdziła zapis summy zł. p. 18,000 hypotecznie ułożony, przez *Antoniego Magiera*, uczyniony Królestwu *Aleksandrowskiemu Uniwersytetowi*, z warunkiem, aby dochód z teyże summy łożonym i obracany był na wsparcie i utrzymanie młodzieńca, któryby szczególną zdatność w wydziale matematyczno-fizycznym do matematyki i fizyki okazywał.

— Twierdzono i udowodniono, że para i polepszenie machin w ciągu ostatnich lat czterdziestu, zastępuje teraz 600 milionów ludzi. (Kor.W.)

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 28 sierpnia.

Mianowano tu trzech marszałków polnych poruczników, 8 generałów majorów. (Kor.W.)

— Dnia 8 września. —

NN. Cesarstwo Ichmość i Arcy-Xiążę następcę tronu wyjechali wczora z zamku letniego *Schönbrunn* do *Schlosshof*.

— Dnia 10 —

Z powodu odprawić się mającego Seymu koronacyjnego w Węgrzech, 4 bataliony piechoty, oraz półki kirysyerów Arcy-Xiąęcia Następcy tronu i Xiąęcia *Saskiego Fryderyka*, otrzymały rozkaz udania się do *Prezburga*.

Przejeżdżało tedy kilku kupców tureckich, udających się na iarmark do *Lipska*.

Basza *Trawnika*, nie tylko uspokoił *Bośniaków*, lecz orsz powściągnął nspady na granicę *Austryacko-Kroacką*.

— Dnia 13 —

N. Cesarz Jmó dał Arcy-Xiąciu *Ferdynandowi*, następcy tronu, wielki krzyż *Węgierskiego orderu s. Stefana*.

Liczna Deputacya terażniejszego Seymu *Węgierskiego*, złożona z Biskupów, Baronów, Magnatów, oraz wielu Deputowanych Kapituł, Komitatów i miast wolnych królewskich, udała się d. 12 h. m. do *Schlosshof*, i podała N. Cesarzowi Królowi najpokorniejsze przełożenie zgromadzonych Stanów, z wynurzeniem uoznić niezachwianey wierności i przywiązania, oraz z prośbą, aby Monarcha raczył przyspieszyć swoje przybycie w pośród wiernych *Węgrów*. Na mowę *Patryarchy Arcy-Biskupa Erlauskiego*, mianą w imieniu Deputacyi, raczył N. Pan odpowiedzieć ze zwykłą łaskawością i przyrzec, iż nazajutrz d. 13 h. m. przybędzie do *Prezburga*. Udała się potem Deputacya do Arcy-Xiąęcia Następcy tronu, będącego także w *Schlosshof*, aby go, jako mającego się

koronować na przyszłego Króla, powitała. Odpowiedź Arcy-Xiąęcia, dana Deputacyi, była kilkakrotnie przerwaną radośnemi okrzykami, które się oraz przy iey skończeniu ponowiły. Następnie raczył N. Pan wezwać całą Deputacyą na obiad do zamku, poczem wrócił do *Prezburga*, dla uwiadomienia zgromadzonych tam Stanów o dopełnieniu danego iey zlecenia. [(G.W.)

N I D E R L A N D Y.

Haga d. 7 września.

(Journal de St. Petersbourg.)

Zawczora, w stolicy tey, została opublikowana następująca odezwa królewska:

My Wilhelm etc.

„Opatrzność boska, które to królestwo raczyła obdarzyć piętnastoletnim pokojem z całą Europą, porządkiem wewnętrznym i wzrastającą pomyślnością, dotknęła teraz dwie prowincye niezliczonemi klęskami, a spokojność wielu prowincy pogranicznych została zaburzona albo zagrożona.

Na pierwszą o tych nieszczęściach wiadomość, pospieszyliśmy zwołać nadwyzczajnie *Stany-Jeneralne*, które, podług wyrazów prawa fundamentalnego, reprezentują cały naród niderlandzki, a żeby wspólnie z ich władzami szlchetnymi, obmyślić środki, iakich wymaga stan narodu i obecne okoliczności. W tymże czasie, nasi synowie najukochańsi: *Xiążę Oranii* i *Xiążę Fryderyk Niderlandzki*, zostali przez Nas zobowiązanymi, udać się do tych prowincy, iużto, a żeby wojskami, pod ich rozrządzenie oddanymi, zastąpić osoby i własności, iuż dla dobrego rozpoznania stanu istotnego rzeczy, a Nam przełożyć środki najprzewoitsze ku uspokoieniu umystów.

„To zlecenie, napełnione uczuciami ludzkości i szczerości, które naród będzie umiał ocenić, umocniło nas w przekonaniu, iż nawet w mieyscach, gdzie się ukazuje najwiękssze poruszenie, przywiązanie do naszego domu i do narodowey niepodległości pozostało niezachwianem i było iawnie oświadczone; iakkolwiek trapiącemi są nasze serce te okoliczności, o których powzięliśmy wiadomość, nie tracimy jednak nadziei przywrócenia porządku i czynności władz prawnych, oraz mocy praw, przy łasce *Wszchemocnego*, którego wsparcia błagamy w niniejszym ważnym, a dotkliwym stanie rzeczy, oraz z pomocą wszystkich dobrych i wiernych obywateli królestwa.

„Tego skutku nadzieję pokładamy na przyłożeniu się Stanów-Jeneralnych, którym poruczmy wysledzić, azali nieszczęścia, które trapią oyczyznę, nie powinny być przypisane iakiey wadzie w instytucyach, i czy nie można by temu zaradzić; przede wszystkim zaś, roztrząsnąć, azali warunki, postanowione traktatami i prawem fundamentalnem między dwoma wielkimi działami Królestwa, dla dobra wspólnego, mogą być w formie lub sposobie zmodyfikowane, dla pomyślności ogólney. Pragniemy, iżby te ważne kwestye były starannie zważone i roztrząszone z zupełną wolnością. Żadna sercu naszemu ofiara przykrą nie będzie, byleby tylko spełnić życzenia i zapewnić szczęśliwość narodu, którego dobro było statecznym przedmiotem naszych usiłowań i naszej troskliwości.

Jednakże, iakkolwiek z łaskawością i szczerością chcemy sprzyać dobru oyczyzny, przez środki wielkie i stanowcze: razem też atoli mamy niewzruszone postanowienie utrzymać prawa wszystkich części Królestwa, bez różnicy, a tych środków użyć tylko drogą prawną, zgodną z przysięgą, którą sami wykonali, i którą nam wykonano.

Niderlandzczycki mieszkańcy różnych części tey piękney krainy, którą Opatrzność boska i zgoda mieszkańców nie raz wyrwały z nieszczęść ią przywalających, czekajcie w spokojności i zaufaniu rozstrzygnięcia ważnych kwestyy, które wynikają z okoliczności; dopomagajcie usiłowaniom władzy prawey około zachowania porządku wewnętrznego i mocy praw tam, gdzie nie były one

zamieszaniem, tudzież około przywrócenia porządku i prawa tam, gdzie zostały naruszone. Wzmocniacie działanie prawa, iżby nawzajem prawo ochraniało wasze majątki, wasz przemysł i wasze osobiste bezpieczeństwo. Niech wszelka różność opinii zniknie pośród wzrastających niebezpieczeństw anarchii, która się okazuje w różnych miejscach pod najstraszniejszymi formami, a którzyby zadała ranę nieuleczoną pomyślności mieszkańców i dobru narodowemu, jeśli się im nie zapobiegło skutecznie, przez środki, które z prawa fundamentalnego należą do rozporządzenia rządu, oraz przez czynną gorliwość wiernych obywateli. Niech dobrzy obywatele wszędzie się odłączają od wichrzycieli spokoju publicznego, a szlachetne ich usiłowania, około przywrócenia ogólnego pokoju tam, gdzie on jest jeszcze zagrożonym, niech wreszcie położą koniec, tak wielkim niebezpieczeństwom i zniszczą nawet ślad tych nieporządków.

Odezwa ta zostanie wszędzie ogłoszoną i przybitą w zwyyczajnych formach, oraz umieszczoną w gazecie urzędowej. Dan w Hadze 5 września 1850 roku, a panowania naszego 17go.

podpisano. WILHELM.

Kontrasygnował J. G. de Meyvan Streefkerk.

— Dnia 9 —

Donoszą, iż J. K. M. sam osobiście zagai Stany-Jeneralne, w przyszły poniedziałek. Ich Królewskie Wysokosci: Xiążę Oranii i Xiążę Fryderyk Niderlandzki będą na nich obecnymi.

— Wczora, przybył tu J. K. W. Xiążę Albert Pruski.

Bruxella dnia 10 września.

W gazecie Staats-Courant czytamy, co następuje:

„Król, z gniewem dowiedziawszy się o trwaniu powstania i buntu, przeciwko władzy prawnej, w kilku miejscach prowincji Brabancji południowej i Leodyum, osądził się być zobowiązany, czekając wypadku narad Stanów-Jeneralnych, zwołanych na dzień 13 t. m., wstrzymać tego buntu szerzenie się w miejscach, gdzie porządek i spokój zostały utrzymane przez dobrze myślących obywateli, oraz w miejscach warownych Niderlandzkich, i przedsięwziąć jak najdzielniejsze środki do wspierania walecznego ludu i granic Królestwa przeciw buntownikom. Na skutek tego, officerom dowodzącym armią polową i twierdzami zostały przesłane należyte instrukcje, iżby nie zaniedbywano, ani ostrożności, ani środków, któreby mogły utrzymać spokój; przepisano im gwałt odpicierać mocą oręża.

„Oprócz tego, rządcy prowincji otrzymali instrukcje, mające na celu opierać się burzycielom, jeśli w chęciach zbrodniczych kusili się zamieszać szczęśliwość dobrych i spokojnych obywateli.

„Wszyscy dobrze myślący, wszyscy szczerzy i wierni przyjaciele praw i porządku mogą być pewnymi, że ich własności będą miały opiekę, że oraz ich prawa i interesa bynajmniej nie zostaną łupem gwałtu i złościwości.

„To upewnienie spoczywa szczególnie na ufności, jaką rząd pokłada w zdrowej części ludu niderlandzkiego, części, która najpewniej formuje wcale znaczną większość ludności.”

— Rozsiano wieść o smutnych wypadkach, jakoby zaszłych w Gandawie, wczora i tej nocy. Możemy dać najpewniejsze zapewnienie, iż te wieści nie mają żadnej zasady.

— J. K. W. Xiążę Fryderyk wczora, wieczorem, wyjechał z Vilvorde do Mechlinu. (J.d.S.P.)

FRANCYA.

Paryż dnia 6 września.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 4, minister spraw zagranicznych oświadczył, iż Król kazał uwiadomić agentów francuzkich przy rządach amerykańskich, oraz agentów rządów amerykańskich, którzy są w Paryżu, iż J. K. M. jest

gotów, o interessa handlowe Francji układać się z agentami, którzyby przybyli do Paryża, opatrzeni dostateczną władzą.

— Petycja do Króla, względem zaprowadzenia w Paryżu składu ieneralnego, już oddawna, pożądanego przez kupców tego miasta, została dnia 2 złożoną w birży i wszyscy obecni negocjanci, bardzo skwapliwie ją podpisali. Wiele pozostało do życzenia, mówi gazeta Quotidienne, iżby okoliczności nie przeciwiły się wykonaniu tak pożytecznego projektu. Wiemy, iż rząd ostatni czynnie się był nim zajmował.

— Szpital des Quinze-Vingts został znówu przyłączony bezpośrednio do ministra sekretarza stanu departamentu spraw wewnętrznych; będzie on, pod zwierzchnictwem tego ministra, zarządzany przez kommissją bezpłatną, złożoną z 5 członków.

— Kommissya deputowanych, dnia 1 wieczorem zniósła sekret, względem 4ch ex-ministrów, aresztowanych w Vincennes; mogli oni zaraz się komunikować ze swoimi familiami.

— Dnia 28 sierpnia, w mieście Soissons wszczął się rozruch ludu, w celu zmniejszenia chleba.

— Dnia 2, w Rouen, przez gwardyę narodową zostali aresztowani niespokojni. Tegoż dnia, w Orleanie, tłum winiarzy spalił wszystkie papiery i rejestra poboru bramnego przy bramie paryskiej. Gdy jeszcze dnia 4 zrana, wynikły zgromadzenia się tłumu, gwardya narodowa musiała je rozpuścić.

— P. Martainville, autor wielu dzieł dramatycznych i znaiomy, jako redaktor wielu artykułów do dzienników politycznych, umarł niedawno w Sablonville, blisko Paryża.

— Przez rozkaz policyjny, cena chleba została zmniejszoną na pierwsze dwa tygodnie tego miesiąca; jest ona 16 soldow za 4 funty pierwszej dobroci.

— Xiążę Talleyrand został mianowany posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym przy Królu Jegomości W. Brytanii.

— Doniesienie telegraficzne, przesłane dnia 6 wieczorem, a datowane z Nimes d. 5 września, uwiadamia, iż wszystko tam powróciło do porządku. Znaczniejsi fabrykanci zebrali się celem obmyślenia środków dania roboty pracownikom. Odbywało się śledztwo z różnemi sprawcami zaburzeń, popełnionych w dniach poprzedzających.

— Nie przestało się odbywać śledztwo względem oskarżenia ex-ministrów; ale więzienie tych z pomiędzy nich, którzy zostali aresztowani w Vincennes, zostało złagodzone. (J.d.S.P.)

N I E M C Y.

Berlin dnia 11 września.

Dzisiaj, o godzinie 10 zrana, J. K. M. był na rewii wojsk, które składają garnizon tej stolicy; przebiegłszy szeregi, J. K. M. kazał im przeciagnąć przed sobą. Marszałek polny, Hrabia Dybicz-Zabalkański, znajdował się przy Królu Jegomości. Najpiękniejsza pogoda sprzyjała tej paradzie, która zwała wielkie mnóstwo widzów, szczególnych, iż mogą korzystać z tej okoliczności, ażeby swemu ukochanemu Monarsze okazać uczucia poświęcenia się, uszanowania i miłości, któremi są ożywieni dla Jego Najjaśniejszej Osoby. (J.d.S.P.)

— Dnia 15 —

Cesarsko-Rossyjski wice-kanclerz i minister spraw zagranicznych, Hr. Nesselrode, wyjechał do Petersburga. (G.W.)

Frankfort dnia 3 września.

W Kolonii, na wezwanie kommandanta placu, uzbrowili się obywatele miasta, i odbywali patrole w nocy, dnia 31 sierpnia.

— Nigdzie publiczna spokójność nie została zamieszana. Xiążę Wilhelm, syn J. K. M., w Lippstadt Düsseldorfie, Elberfeldzie, oraz we wszystkich miejscach, kędy przejeżdżał, był przyjmowany z największym uniesieniem. (J.d.S.P.)

DODATEK

Wilno dnia 19 Września r. s. 1830 roku.

Brunświk d. 9 września.

Po odjeździe J. K. W. Xiążęcia Panuiącego, lud dopuścił się zbrodniczych czynów. Zamek xiążęcy został po części spalony; obywatele miescy nie mieli czasu prędko się uzbroić dla uprzedzenia tych bezpraw. Wszystkie kosztowne w tym zamku rzeczy stały się pastwą płomieni; ale mieszkańcy wierni, łącznie z siłą zbroyną, zdołali nazajutrz przywrócić spokojność w całym mieście. (J.d.S.P.)

Drezno dnia 11 września.

Zawczora wieczorem, spokojność tej stolicy została nagle zamieszana przez tłum ludzi, źle myślących. Wiele kup ludu zebrało się za rogatkami i weszło z tumultem do miasta; przebiegając ulice, potłukło latarnie, atakowało dom policyjny i ratusz, i zabrało summy, które znalazło w pierwszym z tych gmachów, powyrzucawszy na ulicę archiwa i one popaliwszy. Władze wojskowe wzięły się natychmiast przeciwko burzycielom; przez wzmożenie różnych stanowisk wojskowych zdołano zapobiedz nowym bezprawiom i utrzymać porządek w nowym mieście i na przedmieściach. Wczora zrana, naznaczona kommissya, pod prezydencją J. K. W. Xiążęcia Fryderyka, przez odezwę wezwała mieszkańców Drezna, iżby dopomagali w przywróceniu porządku. Śródek ten został uwieńczony zupełnie pomyślnym skutkiem. Gwardya gminna z 2000 ludzi wkrótce się uformowała, pod rozkazami jenerała-porucznika *Gablentz*; jego czynna służba uprzędniała wszelki dalszy nieporządek. Wielka liczba zbrodniczych sprawców tych zaburzeń, została aresztowaną nocy przeszłej, i zaprowadzoną do twierdzy *Königstein*. Mieszkańcy Drezna dali w tej okoliczności dowód nowy dobrego ducha, który ich ożywia, tudzież miłości porządku i spokojności.

— W Lipsku, od czasu rozruchow, które 3miał dni pierwej zaszyły były w tém mieście, spokojność nie była więcej zamieszana. (J.d.S.P.)

Kassel d. 8 września.

Zawczora, wieczorem, spokojność została tu zaburzona przez tłum robotników i rzemieślników, którzy napadli na wiele kramów piekarskich, w których pobili okna i drzwi potamali. Natychmiast rozkazano dzielnie ścigać tę zgraję, i porządek wnet został przywrócony. Obywatele miescy bynajmniej nie należeli do bezprawii pospółstwa; owszem, wyraźnie okazali, iak ich to gniewa. Winni zostali aresztowani, i dzięki zbawiennej energii, przez Rząd rozwiniętej, nie trzeba się tu więcej obawiać odnowienia podobnych zaburzeń. (J.d.S.P.)

ANGLIA.

Londyn dnia 8 września.

Listy urzędowe, odebrane od P. *Makenzie*, ienerałnego konsula naszego w Lizbonie, potwierdzają wiadomość o oddaniu okrętow kupieckich angielskich, zabranych przez eskadrę portugalską. Rząd portugalski oświadczył nawet gotowość wynagrodzenia kupcom angielskim wszelkiej szkody, iaską przez zabranie tych okrętow ponieśli. Fregata *Galatea* pozostanie w przystani lizbońskiej, dopóki te przyrzeczenia nie będą uskatecnione. Gazeta dworska lizbońska z dnia 21 sierpnia zawiera wiadomości z *Paryża*, dochodzące tylko do dnia 26 lipca, i nie donosi o późniejszych wypadkach w stolicy francuzkiej.

W Oxford zaszyły wczoray rozruchy. Bliśko 60 włóścian z przyległej wsi poymano za czynny przeciwne prawu, i na kilku wozach pod strażą przywieziono do miasta, gdzie lud zebrany właśnie na iarmark uwolnił ich.

Na wielki obiad, który miasto *Manchester* da wkrótce dla Xięcia *Wellingtona*, wydano już przeszło 800 biletow.

Pewną teraz jest rzeczą, iż Król Jmć bawić będzie przez Święta Bożego Narodzenia, nie w *Windsor*, iak z początku głosono, lecz w *Brighton*. Xiążę Sasko-Koburgski *Leopold* wyjechał dnia 4 b. m. do swego domu wiejskiego w *Claremont*.

Dnia 3 b. m. dano w *Brighton* publiczną uroczę dla 3,590 ubogich dzieci, na obchód pobytu Królestwa Ichmość. Rozdano 3,000 biletow osobom chcącym się przypatrzeć, i o godzinie 10tej zrana nie można już było dostać żadnego biletu. O godzinie 2giej po południu przysposobiono wszystko; zastawiono stoły, u których dzieci siedziały. W tym czasie przybyli Królestwo Ichmość z orszakiem swoim i zostali przyjęci od kanzodziei, naczelnika policyi i mistrza obrzędowego. Widok, iaki to wszystko wystawiało, jest trudnym do opisania. Dzieci wstały ze swych stołkow, wywiały kapelusami, i wydawały okrzyk: *Hurrah!* na który mnóstwo widzów odpowiadało. Królestwo Ichmość udali się na śródek, aby wszystko lepiej widzieć mogli. Byli bardzo uradowani i słyszano Królową mówiącą: *Jakże to piękny widok!* Po skończonych okrzykach, rozdawano potrawy dzieciom, a Królestwo Ichmość przechodzili około stołow. Monarcha kładł często rękę na głowie chłopców, a Królowa bardzo łaskawie odpowiadała na ukłony dziecząt. Oddalili się Królestwo Ichmość wśród powszechnych radośnych okrzykow, przy czém kapela grała pieśń *God save the King*.

List z *Puerto Cabello* pod dniem 16 lipca donosi, iż rozruchy w prowincyi Wenezueli zostały przytłumione, i rozchodziła się pogłoska, że *Boliwar* wsiał na okręt w *Kartagenie* i popłynął do *Jamayki*.

Mocne trzęsienie ziemi dnia 18 stycznia zniszczyło tameczną komorę celną, i wielu ludzi w okolicach życia pozbawiło.

Po naprawieniu uszkodzonego posągu *Jerzego IV*, postawiono go wczora na giełdzie tutejszej.

HISZPANIA.

Madyr dnia 27 sierpnia.

Powszechném iest mniemaniem, iż w razie ustanowienia rządu konstytucyjnego, nastąpi niezwłoczne uznanie krajow południowo-amerykańskich, przez co podniosłaby się cena obligow tychże krajow, wydanych na pożyczki zaciągnięte w Anglii. Panuje tu zupełna spokojność. Ministrowie nasi odbywają częste i długie narady. (G.W.)

GRECYA.

Listy z *Kalamaty* pod d. 4 sierpnia donoszą, iż rząd Grecki otrzymał dosyć znaczną sumnę pieniężną od Francyi, i że niektóre oddziały wojska sposobiły się ciągnąć do *Aten*. Załoga turecka w *Atenach* zniszczyła kosztowne szczytki dawnych pomnikow, i przeszło 80,000 drzew oliwnych w okolicy miasta spaliła. Na wyspie *Kandy* zawarto rozeym między Turkami i Grekami; lecz go Turcy zerwali, uczyniwszy wycieczkę z głównej twierdzy, i zabrawszy 200 kobiet i dzieci, które potem na targu publicznym iako niewolników przedali. Grecy podali w tej mierze oskarżenie dowódcow flot mocarstw sprzymierzonych. W Grecyi panuje spokojność. (G.W.)

TURCYA.

Stambul dnia 26 sierpnia.

Dnia 12 b. m. wystawiono przy bramie *Seraiu* trzy głowy, które W. Wezyr przysłał z Al-

banii; jedna była głową *Aslana Beja*, herszta powstania w Albanii, a dwie inne były podwładnych dowódców. Sami Albańczykowie mieli zamordować tych trzech dowódców. Słychać, iż *Hussein Basza* w obwodzie Adryanopolskim wyłączył Turków od wszystkich urzędów, a na ich miejsce osadził Raiasów. Turcy będą tylko w wojsku umieszczeni. Dnia 16 b. m. *Mehemet Aly*, Basza Egiptu, został mianowany gubernatorem *Kandyi*. *Hasnedar-Negib-Efendi*, agent Baszy, wyjechał stąd dnia 18 b. m. i powiódł mu tę wiadomość. Dnia 22 b. m. Wielki Sultan przejeżdżał się konno przy tamie w *Bujukdere*, w towarzystwie sekretarza swego i kilku officerów. (G. W.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Gazeta *Furet de Londres* wyrachowała, iż w roku przeszłym, w Londynie wypito 24 milionów gallonów wódki, i że ta ilość sformowała by strumień długi mil 20, szeroki 20 jardów, a 1 jard głęboki.

— W *Nowym Yorku* zaprowadza się zakład edukacyjny na wzór kolegium londyńskiego. Do pomocy w tém przedsięwzięciu mają być wezwani najuczciwsi mężowie Stanów-zjednoczonych.

— Gazeta *Observer* uwiadamia, iż przebywający w Londynie wychodcy hiszpańscy szukają środków powrócenia do oyczyzny; ale, iak tylko ktokolwiek z nich oksze zamier wracania do Hiszpanii, Lord *Wellington* wykreśla go z listy otrzymujących pensyą.

— Powszeczna *Neapolu* mieszkańców uwaga, ieszcze ciągle jest obróconą na Deia algierskiego i jego orszak; ci Turcy prawie każdego dnia przejeżdżają się po ulicach *Neapolu*. Powiadają, że Dey wywoził z sobą z Algieru siedm milionów franków złotem; wmawiał mu, iżby kupił w *Neapolu* majątek. Jeden z jego służących wykroczył przeciw uszanowaniu jego godności; skazali oni go na śmierć, a szwycarowi, który był Neapolitańczykiem, zalecono przygotować woz do wywieżenia ciała. Szwycar zapytał się: „czyli kto nie umarł?” a otrzymawszy odpowiedź, iż za kilka godzin odbędzie się kara śmierci, pośpieszył wezwać komisarza policyjnego, który Dsiowi przedłożył, iż sprawę kryminalną powinien w *Neapolu* zostawić rządowi.

— Pewien Anglik pisze z *Neapolu*, pod dniem 16 (4) sierpnia, co następuje: „Dey, mając list do mego oycy, zapytał się u niego, azali nie ma przy sobie synów? oyciec mię pokazał. Zdaie się, iż Anglików równie lubi, iak nienawidzi Francuzów. Dey powiadał, iż Hrabia *Bourmont*, wezwawszy Algierczyków do poddania się, przyrzekł nie tykać prywatnego jego majątku, między innemi złożonego: z 3,000 koni, 50,000 owiec i mnóstwa wołów; lecz *P. Bourmont*, zająwszy *Algier*, pomimo przyrzeczenia, wszystek ten majątek sobie przywłaszczył; że z resztą Dey, wcześniej obmyślił środki, uprzętnął swoje klejnoty, a pieniądze przestał do *Londynu* i *Liworny*. Oprócz tego powiada, że dane słowo Turka, pewniejszém jest nad wszelką umowę, gdy tymczasem Francuz, dawszy przyrzeczenie, już zaraz myśli? iak ie złamać. Dey, z orszakiem 1000 osób, żyje w hotelu *Marcina Ziero*, naprzeciw wyjazdu do *Ville-Real*, na placu de la *Vittoria*. Neapolitańczycy tak się unoszą ciekawością widzenia Deia, że za wejście do niego, gotowiby płacić po 10 f. szter., iesslerby tylko zamyslił pokazywać się za pieniądze.

— W listach z *Lizbony* uwiadamiają, iż między *Trazmontanami* (mieszkańcami prowincyi

Traz-os-Montes) uformowały się bandy, zeszyły zaskali swoich na doliny, i wzmocnili się tam byłymi stronnikami *Don-Pedra*. Liczny korpus iazydy, pod dowództwem iednego odstawnego kapitana, bez oporu wszedł do różnych miasteczek *Algarbii*, wykrzykując: *niech żyje Saldania!* W miejscach tych już nie można podatkom wybierać.

— D. 11 sierpnia (n. s.) o 20 minucie na 2rą po południu, dało się uczuć w *Neimarktelu* (w *Karynty*) tak mocne trzęsienie ziemi, iakiego nikt w tamtejszey okolicy nie pamięta.

— Starszy syn baszy Egipskiego iest teraz w *Plymouth*. Zwiedził on także wszystkie znaczniejsze miejsca w Anglii i Szkocyi, a teraz ma zamiar powrócić do swoiey oyczyzny na okręcie turecko-egipskim, stojącym na kotwicy w zatoce plymuckiey. Ma 30 wieku: bardzo dobrze umie po angielsku. (G.S.P.)

— Mówią, że *P. Humboldt* ma przedsięwziąć podróż do Ameryki. (P.P.)

— Podług ostatniego popisu, miasto *Garuckpore* ma 737 domów, z których 208 tylko muryowanych z cegły. Ludność dochodzi 40,025 dusz; z tych 24,766 hinduanów, a 15,257 muzułmanów.

— Podpółkownik *Bouchette*, iemetra ienerałny *Kanady Niższej*, wydaie opisnie iograficzne i topograficzne obu *Kanad* i innych posiadłości angielskich w Ameryce północney: do rytowania kart do tego dzieła należących użyci są wielkiey zdatności artyści.

— Jeżeli się zastanowimy nad tém, że pierwsza próba, zrobiona w Indjach angielskich, drukowania książek w języku bengalskim, dla użytku kraiovców tamtejszych, nie przechodzi lat szesnastu, zdziwić się przyydzie nad szybkością postępów drukarstwa indyjskiego w tak krótkim czasie. Pierwsze dzieło w tym języku drukowane było w *Kalkucie* przez *Gunga-Kishore*, który był zecerem w *Serampore*; w biegu r. 1829 z drukarni bengalskiey w *Kalkucie* wyszło 57 książek lub traktatów. Chociaż wiele między niemi iest drobnych książeczek (broszur), ale miło iest widzieć rozszerzające się upodobanie w czytaniu pomiędzy kraiowcami. W książkach tych po większey części rozprawiają o religii hinduskiey; lecz w miarę rozszerzania się umiętności w kraju, dzieła naukowe i literatury znaydować będą zachętę pomiędzy oświeconszymi Hindami, i zaczną bez wątpienia okazywać się przekłady bengalskie. Od roku, dziełniki drukowane w Indjach wyższych kraiowych, mają prawie podwoioną liczbę prenumeratorów, a wydawcy ich stopniemi mieszczą w nich coraz większą rozmaitość rzeczy.

— Podług ostatnich obliczeń statystycznych ludność miasta *Palermi*, d. 1 stycznia 1829 była 170,973 mieszkańców, a d. 1 stycznia roku bieżącego 171,747.

— *Don F. A. Zea Bermudez*, który przez długi czas poświęcił się poznaniu starożytności hiszpańskich, wydał teraz w *Madrycie* pierwszy tom *Historyi budownictwa w Hiszpanii i artystów hiszpańskich*. Król Jmć hiszpański raczył przysłać autorowi 20,000 fr. na kosztu druku tego dzieła, mającego być w 4ch tomach. Autor w układzie swego dzieła wiele rzeczy czerpał z rękopisow, zapisanych sobie przez sławnego ministra hiszpańskiego *Llagunoie-Amiroła*, o którym *Jovanellos* wzmiankuje w iednym przypisku, znaydującym się w pochwale *Don Ventura-Rodriguez*, sławnego architekta hiszpańskiego. Ale mnogie i cale ważne poprawy Pana *Bermudez*, oraz dalsze przez niegoż prowadzenie tego dzieła aż do naszych czasów, większą jego część składają. (J.d.S.P.)

Pozwolonę drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK

Wilno dnia 19 Września v. s. 1830 roku.

U w i a d o m i e n i e.

1 Niżej podpisany uprzywilejowany Dentysta zawiadamiam Szanowną Publiczność, iż od następującego ś. Michała z domu Korwela przenoszę moje mieszkanie do domu Czerwińskiego na Trockiej ulicy położonego. Löffler Dentysta.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

Sądy Exdywizorskie.

1 Za remissą Ziemstwa Powiatu Upitskiego, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na domiar należney satysfakcyi kredytorom, zeszłego Szymona Zawiszy b. Prezyd. Sądu Głogo Wileń. i Kawalera orderow, w majątności Linkowcu w Ptoie Upit. w terminie tąż remissą naznaczonym zebrany, załatwił czynność pierwszo-zjazdową; ustanowił administracyą, komportacyą ogólną przez wszystkich do sprawy wpływających na dzień 20 7bra idącego roku, w Kancelaryi aktowej Ziemskiego Upitskiego Sądu spełnić się powinna, z persystencyą dwótygodniową determinował; a na ostateczną rozprawę, już w mieście Sądowym Poniewieźu, dzień 10 8bra terażniejszego roku wskazał. Uwiadamiając zaś przez niniejsze ogłoszenie wszystkich interessowanych o exystującym konkursie do funduszu zeszłego Prezydenta Zawiszy; wzywa ich do objawienia dowodow na termin po-

wyższy, oraz że na zamilczane stosunki wieczną zapisze amissyą zapowiada. Dano w Linkowcu 1830 roku, mca augusta 18 dnia.

Tomasz Eydryzewicz Sędzia Ziemski i Exdywizor.

Floryan Wereszczynski Sędzia i Exdywizor.

Antoni Olechnowicz Grodz. Upit. Pisarz.

1 Roku 1830 miesiąca 7bra 12 dnia, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na majątność Danżogiry i dalsze fundusze W. Alexandra Bystrama Porucznika ustanowiony, kontynuując od dnia 3 7bra tę konkursową sprawę: gdy z racyi przewłoki ze strony kredytorow doświadczoney, w dniu powyższym słucał wniesienia massy o przedsięwzięcie środków koniec rozprawy zbliżających; przeto postanowił do Gazety Kuryera Litewskiego, te ostateczne przesłać ogłoszenie, że w dniu 25 7bra idącego roku, sprawę do namowy wezmie i na niestawiających kredytorow wieczną zapisze amissyą. Dano iako wyżey, w Poniewieźu.

Jan Olechnowicz Ziemski Upit. i Exdy. Prezes.

Sędzia Ziemski i Exdyw. Eydryzewicz.

Sędzia Ziem. i Exdywizor Floryan Wereszczynski.

Ogłoszenia poraz 3ci.**U w i a d o m i e n i e.**

3 Fabrykant Instrumentow muzycznych różnego rodzaju Muthreich rodem z Prus, rekomenduje się łaskawey Publiczności swoją robotą, i że ma u siebie już gotowych fortepianow i pantalionow nowym gustem do sprzedania na umiarkowaną cenę. Mieszka do Sgo Michała w domie Zelmana Prenskego na przeciw Ratusza, a od teyże daty będzie miał mieszkanie na Imbarach.

Wolno drukować, Policmeyster Chrzastowski.

Sądy Exdywizorskie.

3 Roku 1830 miesiąca 7bra 6 dnia. Sąd Podkomorsko Exdywizorski remissą Sądu Ziem. Pttu Wilkomier. w objęciu, rozdzielenia ziemney majątności Sidoryszek, między Wielmożnych Stefana i Andrzeia, Rewkowskich, iak niemniey w celu usatysfakcyonowania, tak antecessorskich, iakoteż osobistych, tychże WW. Rewkowskich wierzycieli, destynowany; in fundo majątności konkursowey agitujący się, po spełnieniu aktow, inkwizycyi i werefikacyi, między stronami w sprawę wchodzącemi, dla dogodności tychże iurydykcyą swą do miasta Powiatowego, Wilkomierza, przenieść zadeterminowawszy; że do kontynuacyi poruczonego sobie dzieła w dniu 5cim następnego, mca 8bra, przy-

stąpi, a 14 tegoż mca, w ostateczną namowę; wziąć przedsięwzię, przez trzykrotną w gazecie Kuryera Litewskiego, zamieszczającą się, awizacyą interessowane strony wzywa i zawiadamia.

Józef Kozakowski Podkom. Pttu Wilkom.

Stomma S. Z. Wil. Exdywizor.

Durasewicz Pisarz.

Arenda propinacyi w Żeymach.

3 W powiecie Kowieńskim w miasteczku parafialnem Żeymy, należącym do dziedzictwa JW. Michała Grafa Kossakowskiego Pisarza poln. W. X. L. Kaw. Ord. ś. Stan., kafehnaus i karczma, ze wszelką do nich należącą budową, a do tych przywiązaną całego miasteczka propinacyą, wypuszczają się w arendę więcey dającymu, a to w imieniu i na rzecz possesora tradycyynego prioris et potioris, stosownie do zapisanego w aktach Ziemstwa Kowieńskiego na dniu września roku idącego 1830 oświadczenia. Życzący wziąć tę arendę, znajdą potrzebną informacyą u samego possesora w Kownie w kamienicy W. Reissa, a w bliskości Żeym w Skorulach w folwarku plebańskim nad Wilią przeciw Janowa.

Wolno drukować, Policmeyster Chrzastowski.

W y i e ż d z a j a c y.

3 Wyjeżdża za granicę do Królestwa Pruskiego, do miasta Rannitza Wileński mieszczanin Jan Schwendzberger z synem swoim małoletnim Augustem, w interessie familiynym z terminem na rok ieden.

Wileński Policmeyster Podpółkownik Chrzastowski.

U w i a d o m i e n i e .

Ogłoszona przez gazetę Kuryera Litewskiego w roku 1826 powtórna loterya fantowa, która rozegrywaną bydź miała po rozebraniu biletów w domie Towarzystwa Wileńskiego Dobroczyńności, dotąd nie doszła do skutku, dla opóźnienia przez niektórych Kolektorów ze wziętych biletów dania wiadomości, ile ich przedali i wiele jeszcze mają do rozprzedania. Po zebraniu zaś tychto wiadomości, gdy się wyszłoby znaczna ilość biletów nie rozebranych; uwiadamia się przeto, że takowych biletów do nabycia dostać można w sklepie ubogich, u Podskarbiego Towarzystwa W. Szulca i w handlach PP. Fiorentyniego i Woyciecho wieza.

Przyspieszenie czasu na rozegranie tej loteryi, zależy od prędkiego rozebrania reszty biletów: gdy się to uskuteczni, Towarzystwo Dobroczyńności nie zaniecha donieść przez gazetę publiczności o czasie jej ciągnięcia. Dla odnowienia bowiem pamięci, wyszczególnia się tu registr fantów, sporządzony w roku 1826 marca 12, który w tymże roku przez gazetę był ogłoszony.

Registr fantów wypuszczających się na powtórna Loterya w domu Wileńskiego Towarzystwa Dobroczyńności składająca się w ogóle z biletów 2,300, z których wygrywa losów 89, rozmaite fanty wycenione przez urzędowych taxatorów z dodaniem dziesiątego procentu na zysk ubogich, w ogólności rubli sr. 2,300. Cena biletu rubel srebrny 1. Sporządzony roku 1826 miesiąca marca 12 dnia.

Numer fan- tów do lote- ryi.	Wyszczególnienie fantów.	Cena na sre- bro. Ruble.	Numer fan- tów do lote- ryi.	Wyszczególnienie fantów.	Cena na sre- bro. Ruble.
1	Fermoar damski składający się z brylantów dużych trzynastu, ważących karatów 10, i czterech małych ażur oprawnych, pierwszej wedy, osada złota	450	5	Sześć sztuk płaskorzeźbów marmurowych dawnych Cesarzów Rzymskich	33
1	Cztery sznurki pereł uriańskich zawierające sztuk 548 perełek większych i tyleż malutkich z fermoarkiem w złoto oprawnym, składającym się z jednego brylantu większego i dziesięciu małych, średniowy obwód szmelcowany	160	1	2 Tomy Romanum Museum z kopersztychami in folio oprawne w pargamin	33
1	Tabakierka złota staroświeckiej roboty z wyrabianemi na wszystkich bokach płaskorzeźbami również ze złota, ważąca czerw. zł. 65, złoto jest w gatunku zł. 18 na dukat	180	1	Architektura włoska z kopersztychami in folio oprawna w pargamin	22
1	Szal turecki koloru ponsowego, z palmami i szlakami w kwiaty	165	1	Pantograf wielki w futerale	22
1	ditto ditto — białego ditto ditto ditto	110	2	Dwa zegary stolikowe brązowe	27
1	ditto ditto — w pasy żółte i granatowe z kwiatkami	80	55	Par filiżanek porcellanowych różnych fabryk i ceny	134
1	Kantyna safianem z wierzchu a atłasem wewnątrz wybita z porcellaną staroświecką fabryki berlińskiej, malowaną sposobem miniaturowym z wyślacaniem, zawierająca sztuk całych 22, to jest naczyń do kawy i herbaty sztuk 6, filiżanek większych par 4, mniejszych 12. W tejże kantynie znajdują się oprócz tego sztuki pobite, to jest: jedna cukiernica i filiżanek par 2	110	1	Lulka piankowa wielka w srebro oprawna	33
1	Tabakierka złota damska emaliowana niebiesko z białym malowidłem	100	1	Okulary w złoto oprawne z futeralem	36
7	Siedm postawów sukna w różnych kolorach fabryki domu dobroczynności	216	1	Kaftier porcellany francuzkiej z naczyń 4rech składający się wyślacany ze szlakami	33
1	Zegar metalowy bijący, stolikowy w postumencie mahoniowym	44	2	Dwa imbryki ditto ditto do kawy wyślacane brzegi	8
2	Dwa żerandole wyślacane naśladowujące brązowe	44	1	Imbryk ditto dit. do herbaty dit. dit.	6
1	Pierścionek brylantowy	33	1	Kaftier z porcellany krajowej z 3ch sztuk składający się	6
1	ditto ditto	15	1	Pas polski jedwabny fabryki słuckiej z fręzlą złotą	17
1	Sanie lakierowane na parę koni	44	1	Estamp Rafaela Morgen. Familia śś. z Rubensa	10
1	Dwa szkice oryginalne Franciszka Szmuglewicza w ramach za szkłem	44	1	Maślaniczka szklanna brylantowana	5
1	Obraz olejny Dawid odpoczywający na mieczu, przez Peszkę	22	1	Kufel szklany brylantowany	4
			4	Kollekcyja medalów białych, Cesarzów Rossyjskich, za szkłem w ramach	6
			1	ditto ditto złożonych Królów polskich za szkłem w ramach	6
			1	ditto ditto białych dit. dit. za szkłem w ramach	6
			1	Dwa wyciski gipsowe wyślacane śś. Piotra i Pawła w ramach za szkłem	7
			1	Koszyk Argent platée	7
			1	Dwa kosze metalowe do butelek z podstawkami	4
			1	Ostrogi srebrne	5
			1	Postument alabastrowy	3
			4	Cztery sztuki warstacików do zwijania nici roboty tokarskiej	8
			89	Ogół summy	2300

Wilno dnia 19 Września r. s. 1830 roku.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Publiczna sprzedaż.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na uzyskanie należący się dla prowiantskiej Zwierzchności Skarbowej summy w ilości 8,361 r. 83½ kop. assygnacyami, muirowany dom Wileńskiego mieszkańca żyda Eliasza Zandberga w mieście Wilnie na Żmudzkiej ulicy pod N. 429 naydujący się, oceniony 16,367 r. 62 kop. assygnacyami w skutek Ukazu Rządzącego Senatu 28 listopada 1829 roku za N. 77,931 oddany na sprzedaż, z publicznych targow; a zatem życzący kupić pomieniony dom zechcą przybydź do tego Rządu na przeznaczone terminy: pierwszy 24go, drugi 26go następującego miesiąca listopada a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które później nastąpi w Sankt-Petersburskich lub Moskiewskich gazetach. Septembra 13 d. 1830 roku.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Kowalenok.

Za Naczelnika Stoła Kajetan Wierżbioki.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na uzyskanie należnych od obywatela Trockiego powiatu Wrotnowskiego, za niezwrócone przezeń do magazynu mąkę skarbową i owies z wykalkulowanych przez prowiantską zwierzchność do skarbu pieniędzy i innych uzyskań; przeznaczono na sprzedaż majątek tegoż Wrotnowskiego Koraciszkami zwany, naydujący się w Trockim powiecie, z przynależącemi się 75 męzkiey i 66 żeńskiey pici duszami, oceniony 9,499 rub. 50 kop. srebrem, przynoszący roczney iutraty 749 rub. 50 kop. także srebrem, i dla takowey sprzedaży naznaczone terminy pierwszy 27, drugi 29 dnia następującego października a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania, które później nastąpi w st-petersburskich lub Moskiewskich gazetach; a zatem życzący uczestniczyć w targach, zechcą przybydź na pomienione terminy do tego Rządu. Septembra 13 dnia 1830 roku.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Kowalenok.

Wezwanie Pretensorów.

2 Skutkiem nastaley w Sądzie Ziemskim Pttu Lidzkiego remissy, rozdział wieczysty majątku Wersoki między kredytorow Antoniego i Ignacego Torowiczow determinującey, po zatwierdzeniu regół, iakie w pierwszym terminie czynności ułatwiać się zwykły, Sąd Exdywizorski z pomienionego Sądu Ziemskiego złożony, że od dnia dziesiątego bieżącego miesiąca septembra, ciągle aż do zamknięcia Izby w namowę, w mieście Płowym Lidzie kontynuować się będzie, strony interesowane zawiadania i wzywa wszelkiego tytułu pretensorow do objawienia swoich stosunkow. Datt 1830 miesiąca września 9 dnia.

Edward Adamowicz Prezydent Ziem. Lidz.

Alexander Zaleski Sędzia Ziemski Lidzki.

Aloizy Olszewski Sędzia Ziemski Lidzki.

Pisarz Sądu Ziem. Lidz, Józef Narbutt.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rosyą etc.etc.etc. z UUr. Xaweremu Packiewiczowi Kapitanowi woysk pol. pierwotnemu kredytorowi, wszakże do rachunku obowiązanyemu, Michałowi Gryffinowi Regentowi pttu Sluckiego, stopień rzeczonogo Packiewicza przybierającemu, Ignacemu Henszelowi Maiorowi b. W. Pol., Florentemu Sędziemu Gran. pttu Lidz. i Pawłowi braciom Żórawskim, Annie Dworzeckiej Rott. z dokładem opieki, Alexandrowi Sawickiemu Doktorowi, Franciszce Adamowiczównie z Jana rodzącey się z dokładem opieki, Michałowi Żyburtowi Sędziemu Gran. Oszmiań. sukcesorom zesztogo Stanistawa Malinowskiego i Leonardowi Adamowiczowi Sędziemu Gran. Stonim. kredytorom, oraz Franciszkowi Janowskiemu Kom. pttu Mińskiego debitorowi, pozew przed Sąd Głtny 2go Departamentu Gubernii Grodzieńskiej z instancyi urodzonego Ignacego Adamowicza b. Sędziego Granicz. Lidz. wynosi się o to: oświadczenie przez żałt. 1830 augusta 23 uczynione, i do akt Ziemskich Lidzkich wprowadzone wyjaśnia przyczyny i pobudki znaglające, żałt. delltra do oddania pod taxę i exdywizyą majątku Łuszczkowszczyzny, co do żałt. należy, i tradycyi na schedzie w exdywizyi UUr. Poźniakow w Hlubosznach w Gubernii Mińskiej w pttwie Wilejskim, za dług obżałt. Franciszka Janowskiego Komornika rozciągnioney, i przez żałt. exekwowaney — W celu więc uskutecznienia takowey exdywizyi żałtcy dellr pozywa obżałt. przed Sąd Głtny i zakłada następane prozby: Ante omnia naznaczenia tazy i exdywizyi na pomienione żałt. fundusze, delegowania na to urzędu z potrzebnymi officyantami, przepisanie naznaczyć się mającemu sądowi reguł, mianowicie w uczynieniu rachunku między żałt. a obżałt. Packiewiczem, toż między tymże Packiewiczem w obżałt. Gryffinem, z takim zastrzeżeniem, iżby obżałt. Gryffin nie więcej odbierał z funduszu żałt. satysfakcyi nad tę ilość, iaką żałtcy obżałt. Packiewiczowi, okaże się bydź dłużnym, z potrąceniem wszakże opłat i innych dostarczeń przez żałt. obżałt. Gryffinowi poczynionych, zabezpieczenia majątku od ruiny, i tym celem przeznaczenia nad onym administracyi osobie odpowiedzialney, zatrzymania iuż wszystkich procesow i konwikcyow z udestanieniem onych ogólnie do tego naznaczyć się mającego sądu, z dozwoleciem przypozwania, czy z rzeczy długu, czy z rzeczy kredytu stosunkowych osob — Wreszcie tego wszystkiego decydowania, co czasu sprawy proszonem będzie, z wolną poprawą żałoby.

Roku 1830 mca augusta, Wóźny świadcze, iż tego pozwu w sprawie W. Ignacego Adamowicza b. Sędziego Gran. Lidz. kópiow, z tym autentykem zgodnych 5 iedną W. Michałowi Gryffinowi Regentowi powiatu Sluckiego w folwarku attynencyonalnym Łu-

szczykowszczyzny Hołownię zwanym w Lidzkim pttcie dnia 26, drugą *W. Ignacemu Henszelowi Maiorowi b. W. Poll. w majątku Łuszczkowszczyźnie, trzecią W. Annie Dworzeckiej Rottm. w majątku Jakunie zwanym, czwartą W. Michałowi Żybertowi b. Sędziemu Gran. Oszmiań. dnia 27, piątą WJP. Alexandrowi Sawickiemu Doktorowi w Olszanach w pttcie Oszmiańskim dnia 28 wszystkie roku i męca na początku oznaczonych przed Sąd Głł. 2go Departamentu Gubernii Grodzień. oczywisto przy obecności szlachty popodawałem. Datt. ut supra.*

Ignacy Kozicki *Woźny* pttu Lidzkiego.

Roku 1830 mca augusta 28 dnia, przed aktami Grodzkimi pttu Oszmiańskiego stawiając osobiście *Woźny*, wyż podpisany, takową rellacją podanego pozwu urzędowie zeznał. Józef Zawadzki *Pisarz* Grodz. pttu Oszmiań. (L. S.)

My niżej podpisujący się *Woźni* pttu Lidzkiego świadczymy, iż tego pozwu w sprawie *W. Ignacego Adamowicza b. Sędziego Gran. Lidz. kopiow, z tym autentkiem zgodnych 5, to jest: ia Kozicki kopiow trzy, 1szą W. Ignacemu Henszelowi Maiorowi b. W. Poll. w folwarku Łuszczkowszczyźnie, 2gą W. Michałowi Gryffinowi Regentowi pttu Stuckiego w folwarku attynencyonalnym Łuszczkowszczyzny Hołownię zwanym w Lidzkim pttcie podałem, 3cią W. Xaweremu Pakiewiczowi Kapitanowi W. Pol. do drzewi Sądowych Ziem. Lidz. przybiłem wszystko dnia 26 augusta idącego 1830 roku, a ia Czapla kopiow dwie, iedną W. Florentemu Żurawskiemu Sędziemu Gran. Lidz. w folwarku kopciowszczyźnie, 2gą W. Pawłowi Żorawskiemu Sędzicowi Gran. pttu Lidz. w folwarku Wężowszczyźnie w Lidzkim pttcie podałem dnia 2 7bra także idącego 1830 roku, i że takowy pozew iest przed Sąd Głł. Grodzień. 2go Departamentu, ku rozprawie na następującą kadencją wyniesiony wszystkim oznaymiliśmy. Roku 1830 mca 7bra 7 dnia. Ignacy Kozicki *Woźny* pttu Lidz. Floryan Czapla *Woźny* pttu Lidz.*

Roku 1830 mca 7bra 7 dnia przed aktami Ziem. pttu Lidz. obecnie stawiając *Woźni* Ignacy Kozicki i Floryan Czapla, rellacją tego pozwu urzędowie zeznali i to swe zeznanie w xiędze aktowej podpisami własnoręcznemi stwierdzili, o czém Kancellarya Ziemska pttu Lidz. poświadcza.

N. 508 (L. S.) *Pisarz* Sądu Ziem. pttu Lidz. Narbutt.

Roku 1830 mca 7bra 1 dnia, *Woźny* świadczę, iż tego pozwu kopią, z tym autentkiem zgodną w sprawie *W. Ignacego Adamowicza b. Sędziego Gran. pttu Lidzkiego, WJP. Franciszkowi Janowskiemu Komor. pttu Mińskiego, oczywisto w folwarku Stolkowszczyźnie w pttcie Wileyskim przed Sąd Głł. 2 Depar. Guber. Grodzień. podałem. Datt. ut supra.*

Ignacy Kozicki *Woźny* pttu Lidz.

Roku 1830 mca 7bra 4 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziemiemi pttu Wileyskiego stawiając osobiście JP. *Woźny* Ignacy Kozicki, takowego pozwu rellacją urzędowie zeznał, przyjąłem.

(L. S.) N. 648. *Wincenty Kiersnowski* Ziemi pttu Wilej. Regent
Pozwolono drukować. Wilno 16 września 1830 roku. Cenzor Paweł Kukolnik.

Do naięcia pokoie.

2 W domu Rzeczywistej Radezynie Stanu Lachnickiej, są do naięcia rocznego od 6. Michała górne i dolne pokoie ze wszelkimi wygodami.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzęstowski.

P o d r a d y.

3 Wedle plaau do zaopatrzenia woysk w następującym 1831 roku przez JEGO CESARSKĄ WYSOKOSC CESARZEWICZA na dzień 1/2 lipca terażniejszego roku potwierdzonego, naznaczone w Wołyńskiej Izbie Skarbowey targi 6, 7 i 10, przetargi 11 12 i 13 dnia listopada terażniejszego roku na dostawę, w Wołyńskiej Gubernii prowiantu w 1831 r.

Teraz zaś Polowa Prowiancka Kommissya Litewskiego Oddzielnego Korpusu uwiadamia że pomienione targi i pierwszy przetarg odbędą się w pomienioney Izbie tych samych dni, iak wyżej wyrażono ostatnie zaś dwa ostateczne przetargi odłożone do 17 i 18 listopada terażniejszego roku, które też i odbędą się w wyrażonym czasie.

3 Od Wileńskiego Kommissoryatskiego Kommissyonierstwa ogłasza się: iż na dostarczenie zapasow i materyatow na potrzebę szpitala woyskowego, ustanowionego w mieście Mińsku naznaczaia się targi w tym kommissyonierstwie następującego mca października od dnia 20 po dzień 28. Dostawka ta ma być zostawiona różnym w szczególności osobom podług niżej wyrażonych podziałow, tak, żeby przedmioty każdego udzielnego oddziału, przyięte zostały przez iedną tylko osobę, a mianowicie:

Oddział 1) Za pud: mąki pszenney, miodu patoki, mąki owsianey, soli, krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, Smoleńskich, pszennych; za pud: srodu ięczmiennego, grochu, nasienia konopnego, ięczmienia czyszczonego, patoki cukrowey.

Oddział 2) Za pud: mięsa, oleiu konopnego, sadła wieprzowego; łoiu wołowego i baraniego, za funt: masła krowiego, oleiu makowego, orzechowego, oliwy; pęcherzy wołowych za sztukę; za pud: cielęciny, baraniny, stynki suszoney, kur bitych za sztukę; za funt ryby świeżey.

Oddział 3) Za wiadro: kapusty kwaszoney w półbiałey, buraków kwaszonych; za pud: cebuli zieloney, rzepkowatey, chrzanu korzeni, zieleniny świeżey; za funt pieprzu czarnego, za pud: marchwi korzeni, gorczycey czyli gorczycowego siemienia, za funt czosnku w główkach, chmielu, mięty niemieckiej; za funt: iagod świeżych: berberysu, winogron, wiszeń, za czetwieryk: brusznic, ieżyn, smrodzin, żurawin; za sztof: soku cytrynowego; za pud: iagod iadłowcowych; za funt: herbaty zwyczajney, herbaty maykonu, szałwii.

Oddział 4) Za wiadro piwa pospolitego, drożdży, wódki, octu winnego, octu zbożowego, za butelkę wina reńskiego portweynu; zbiteniu za szklanę.

Oddział 5) Mleka krowiego za wiadro; iay kurzych za secinę.

Oddział 6) za funt: cukru melisu, za pud:

mydła kulistego, świec łożowych; za funt: krochmalu białego, laku N. 1, N. 2, N. 3, nici: lnianych białych, surowych, smoły czarnej, za pud: smoły rzadkiej za funt: tytoniu papużowego, za rzęć papieru do pisanja; białego, siniego, szarego, i tektury, za butelkę: galasowego atramentu, za funt; gacek galasowych, piór gęsich za secinę; owsa za czedwierć; za pud: siana, mietu białego, wapna, słomy żytniej, otrębi pszennych; szpilek mosiężnych za secinę, taśmy płótnianej za arszyn; za sztukę trun drownianych; psiey skórki białej, za secinę: wienikow brzozowych, mioteł, za pud: wosku żółtego, smołki do kadzenia, za funt: siarki palnej; za pud: starzyzny płótnianej, igieł za secinę; piławek żywych, za czwart: węgli brzozowych, za funt biuły, flaneli za arszyn; koperwasu za funt.

Oddział 7) Za sążeń drow: jednopolannych brzozowych z olchowemi i trypolannych sosnowych z iodłowemi.

Oddział 8) Pobielanie miedzianych naczyń za pud.

Wreście ieśli nie będzie dostateczney liczby życzących, kilka oddziałów, albo i cała dostawa szpitalna, może bydź poruczoną jedney osobie na czas roczny lub dwuletni. Życzący podjąc się takowey dostawy z poniżeniem stosunkowych w gubernii za miesiąc september sprawkowych cen mogą przybywać na wyżey oznaczone terminy do tego Kommissyonierstwa z dowodami praw swoich na weyście do podradow, i dostatecznymi pewnymi ewikcyami rozciągającymi się w trzeciej części na summę 7 tysięcy rubli.

Zarządzaający 7 Klasy Tołubiejew.

Za Sekretarza Czeregin.

10 Klasy Truchaczew.

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się iż w M. Bobruysku zamierzono postawić nową wagową miarę, i przy niej sześć kramek za summę wyliczoną podług śmiety 5124 rub. 40 kop. assygn., zaczeń życzący podjąc się pomienionego postawienia zechcą przybydź na targi z prawnymi ewikcyami do Mińskiej Izby Skarbowey na terminy: pierwszy 6, drugi 7, trzeci 8 i dla przetargu 9 dnia miesiąca listopada terażniejszego 1830 roku, gdzie za przybyciem objawione będą życzącym kondycye, śmiety i plany. Miesiąca września 10 dnia 1830 roku.

Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Radzca honorowy i Kawaler Felicyan Arcimowicz. Stotanaczalnik Siemienow.

3 Wileńska Izba Skarbowa ogłasza ninieyszem, iż w Wileńskiej Gubernii odkrył się teraz wakans Trockiego Powiatowego Kaznaczeia, zaczeń ieśliby kto żądał weyść w ten obowiazek, niechay przybędzie do tej Izby Skarbowey z pewną ewikcyą na sto pięćdziesiąt męzkiej płci skaskowych dusz, z attestatem o ostatniej służbie, ieśliby gdzie ieszcze w niej zostawał, lub świadectwem o chwalebném sprawowaniu się i zności rachunkowości. Septembra 12 dnia 1830 roku.

Губернскій Казначей Лера.

W e z w a n i e.

3 Sąd Magistratu Miasta Wilna wspólnie z Urzędnikiem z Izby Powiatowey Ziem. Wileń delegowanym w sprawie exdywizorskiej massy obywatela Wileń. Daniela Bukszy w namowie będącey, zamierzył oczywisty ogłosić wyrok na

dnia 25 terażn. mca septembra; iżby więc interessowane strony dla wysłuchania pomienionego dekretu i należnego z objawienia onego rozpisania się do Izby sądowey Magistratu w oznaczonym dniu iawili się, przez ninieyszą zwywa awizacyą. Roku 1830 mca septembra 13 dnia.

Marcin Straus Burmistrz M. W.

Regent Michał Ostrowski.

Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

3 Stosownie do Artykuła 124 Prawa Seymowego o Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem, ogłasza iż Listy Zastawne Sztuk 50. Litera E. N. 141,842. — 141,843. — 141,844. — 141,845. — 141,846. — 141,847. — 141,848. — 141,849. — 141,850. — 141,851. — 141,852. — 141,853. — 141,854. — 141,855. — 141,856. — 141,857. — 141,858. — 141,859. — 141,860. — 141,861. — 141,862. — 141,863. — 141,864. — 141,865. — 141,866. — 141,867. — 141,868. — 141,869. — 141,870. — 141,871. — 141,872. — 141,873. — 141,874. — 141,875. — 141,876. — 141,877. — 141,878. — 141,879. — 141,880. — 141,881. — 141,882. — 141,883. — 142,511. — 142,512. — 142,513. — 142,514. — 142,515. — 142,516. — 142,517 i 142,518. Wraz z 6ciokuponami Maryana Cissowskiego własne przy pożarze w miesiącu maju r. b. wydarzonym we wsi Dłagiem w Powiecie i Obwodzie Lipnowskim, Woiewództwie Płockiem położoney, miały spalić się, i dla tego właściciel ich zaniósł żądanie do Dyrekcyi Głównej o wygotowanie dla niego duplikatów; zwywa się więc wszystkich którzyby do własności wspomnionych Listów prawa iakowe rościli, aby z takowemi do Dyrekcyi Głównej w Warszawie w przeciągu roku jednego od dnia 29 września r. b. iako daty pierwszego ogłoszenia, niezawodnie zgłosili się, inaczey rzeczony Listy Zastawne umorzonymi, a na ich miejscu duplikaty wydanemi zostaną. w Warszawie dnia 15 lipca 1830 roku.

Senator Woiewoda Prezes (podpisano) Miączynski.

Pisarz Dyrekcyi (podpisano) Drownowski.

Wolno drukować, Policmeyster Chrzastowski.

O s w i a d c z e n i e.

3 Józef i Maryia z Firerów Zawadzcy Ty-pografiowie Dworu JEGO KRÓLEWSKIEY MOSCI KROLA POLSKIEGO daią wiedzieć interessowanym osobom iż kupując od Hrabiego Olizara dom w mieście Wilnie położony pod N. 149 i biorąc kwjt z szacunkowey summy w roku 1828 apryla 23 dnia wydali zarazem na imie Władysława Hrabiego Krosnowskiego oblig na rubli srebrem 2000 restuiące z niedopłaconey za dom Olizarowski szacunkowey summy z terminem opłaty w 1831 roku apryla 23 dnia. Lecz żeby cel pozostawienia pro evictione tey summy z powodu obcego imienia niebył chybiomy, JW. Krosnowski dokumentem assekuracyynym w dniu 23 apryla 1828 roku wydanym a tegoż r. 15 gbra w Akta Ziemskie Wileńskie wniesionym zapewnił, że w razie gdyby Zawadzcy zmnszeni byli dekretem do opłacenia WJP. Trunowowi olizarowskiego długu, iż wówczas oblig przez nich wydany żadnego znaczenia mieć nie będzie i poydzie do detrunkaty należności Zawadzkiach w stopniu Trunowa jna Olizarze li-

czyć się mający. Gdy zaś przewidziany przez Krosnowskiego wypadek już zaszedł i Zawadzcy Trunowowi i jego wlewko nabywcom zostali zmuszeni opłacić przechodzącą piętę tysięcy rubli srebrem sumę, więc przez umieysze ogłaszają że oblig w ręku JW. Krosnowskiego na 2000 rub. srebr. wydany terminu wypłaty 23 apryla 1831 roku mający jest już uspokoiłony i Zawadzki nieobowiązujący. O co w szczególności iak niemniej o pozysk dalszych, należących sobie ciż Zawadzcy od roku 1829 przewodzą proceder. Datt 1830 meca września 10 dnia.

Józef Zawadzki.

Roku 1830 meca 7bra 10 dnia. Przed Sądem Ziem. Pttu Wileń. stawiają obecnie W. Ignacy Pietraszkiewicz rzeczywisty student o boyga prawa ninieysze oświadczenie po nastętej rezolucyi wpisać do protokołu podał i w onym własnoręcznie podpisał.

Świadczę Ignacy Naborowski Ziem. Wileń. Regent.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 12 wrześ. Cenzor L. Borowski.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnego Całą Rossyą etc. etc. etc.

5. UUr. Narcyzowi Grafowi Olizarowi, iako zawodzcy zawiniącemu a Władystawowi i Zofii Grafom Krosnowskim Starościcom Trębowolskim, iako ewiktorom, Karolowi zaś Grafowi Przędzieckiemu Półkownikowi i Kawalerowi utrzymującemu fundusz Grafa Krosnowskiego, Alexandrowi Trunowowi Kapitanowi woysk Ross. i b. Sędziemu Gran. Pttu Wileń. iako pretensorowi ieszcze do funduszu Olizara i Zawadzkiach pozew przed Sąd Ziemski Wileński na kadencyą Sto-Michalską lub po niey następną wynosi się z instancyi Józefa i Maryi z Firerów Zawadzkiach Typografow Dworu Jego Królewskiej Mości Króla Polskiego, w rzeczy następney: obżął. Olizar w roku 1828 apryla 23 dnia wydaném, a iunii 23 przed Sądem Gł. Wileńskim 2go Depar. przyznauém prawem przedawszy żałm Zawadzkiemu pałac w mieście Wilnoie na zaułku Bernardyńskim pod N. 149 położony i zakwietowawszy z opłaty całkowitey szacunkowey summy wyraził, że za żadne obżął. długi żałm. delatorowie odpowiadać nie będą — Obżął. zaś Hrabia Krosnowski niewiadomo z iakich stosunkow z Hrabią Olizarem, gdy przy opłacie szacunkowey za pałac Olizarowski summy na restniące 2,000 rubli srebrem wziął od żałmgo oblig z terminem opłaty w dniu 23 apryla 1831 roku, wydał zarazem w dniu 23 apryla 1828 roku wydaną, a 15 9bra w akta Ziemskie Wileńskie wniesioną assekuracyą przez którą zaręczył, że ieżeliby Zawadzcy z rzeczy nabycia domu Olizarowskiego, byli przez kredytorów Olizara, a mianowicie Trunowa lub iego wlewko-nabywców zmuszeni do iakiey opłaty, że w takim razie Zawadzcy mają prawo naprzód pomienione obligiem 2,000 rub. sr. potrącić sobie w restancyi z funduszu tegoż Krosnowskiego, równie iak z Olizara szukać odpowiedzi — Zawadzcy takimi ubezpieczeni opisami, zaledwo dom nabyty w dniu 23 apryla obięli, zaraz znaleźli naruszenie swoiey własności, bo wybraną i pokwietowaną przez Hrabiego Kro-

śnowskiego półroczną po 29 7bra 1828 roku intratę, a wkrótce zostali prozekwowani przez kredytorów Olizara wspomnianego Trunowa, Charewicza i dalszych wszelkiego tytułu pretensorów, a zmuszeni dekretami sądowemi i ich exekucyą do opłaty Olizarowskich długow, do opłaty winniestannych i kosztow na Olizarze, przysądzonych różnemi dekretami, do ponoszenia expensow prawnych w kilkunastu oddzielnych processach — Odwołując się do dekretow nastających obligow przez Olizara wydawanych assekuracyi Hrabiego Krosnowskiego i przelewnych kwietacyi od Trunowa, Charewicza, Jankowskiego, Pawłowicza i innych do prawa przedażnego i artykułow Statutu Litewskiego przychodzą do Sądu i proszą: 1mo) sądzienia na Hrabi Olizarze summ a) rubli srebrem 3,154 i kop. 56 z procentem od daty zaliczenia Trunowowi w roku 1829 iunii 17, b) rubli sr. 1439 z procentem od daty zaliczenia ich Charewiczowi w roku 1830 apryla 23, c) rubli srebrem 66 kop. 75 Pawłowiczowi opłaconey, d) rubli srebrem 145 Jankowskiemu opłaconey, e) summy rubli srebrnych 450, iako intrat z domu wybranych, a należących do Zawadzkiach rubli srebrem 500 za expensa siedmnastrazowego u rozmaitych sądow i władz stawania choćby za przysięgą, a po przysądzeniu w ogół zuiesionych summ na Olizarze — 2do) Potrącenia z niey obligiem Zawadzkiach Krosnowskiemu wydanym opisaney summy rubli srebrem 2,000 z procentem i nakazania extradycyi pomienionego w 1828 apryla 23 dnia wydanego obligu — 3tio) Zdecydowania, że w restancyi dla Zawadzkiach, należney równey, że odpowiedzi ulegać mają fundusze, iak Hrabiego Olizara, tak Hrabiego Krosnowskiego w ręku JW. Hrabiego Przędzieckiego znajdujące się, a ztąd aprobaty aresztu u JW. Przędzieckiego — 4to) Nakazania w oznaczonym terminie opłacenia z wolną inekwitacyą ad extenuationem wedle upodobania Zawadzkiach, czy Hrabiego Olizara, czy Krosnowskiego, albo Przędzieckiego funduszow, z których rychleyszą dla siebie satysfakcyą upatrzy i tego wszystkiego deoydowania o co czasu sprawy proszonem będzie.

Roku 1830 meca 7bra 12 dnia Woźny niżej podpisany świadczę, iż pięć kopiy tego pozwu z autentykiem zgodnych w sprawie WWJPP. Józefa i Maryi z Firerów Zawadzkiach Typografow Dworu Jego Królewskiej Mości Króla Polskiego wszystkie na herbowym papierze pisane: *Jedną* JW. Narcyzowi Grafowi Olizarowi, iako osiadłości w tey Gubernii nie mającemu do drzwi sądowych przybiłem. *Drugą* JW. Władystawowi i Zofii Hrabiom Krosnowskim na summie u JW. Przędzieckiego będącey w Smorgoniach położylem. *Trzecią* JW. Karolowi Grafowi Przędzieckiemu Półkownikowi i Kawalerowi w Smorgoniach oczywisto w ręce podałem. *Czwartą* WJP. Alexandrowi Turnowowi Kapitanowi Woysk Ross. i b. Sędziemu Gran. pttu Wileń. w mieście Wilnie oczywisto w ręce podałem. *Piątą*: w Redakcyi Kuryera Litewskiego dla ogłoszenia przez gazetę złożyłem.

Wincenty Koreywo Woźny Sądu Głggo Litew. Wileń. 2go Depar.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 12 września. Cenzor L. Borowski.